

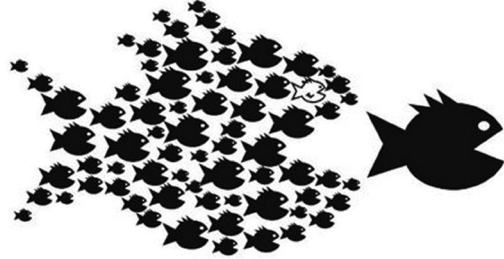
Örgütlenme Üzerine: Bir Dönemin Değerlendirmesi

Oktaç DURSUN

Bilgisayar Mühendisi
EMO Ankara Şubesi Örgütlenme Sekreteri
oktay.dursun@emo.org.tr

“Hiçbir toplum, tarihsel olarak belli bir biçimde örgütlenmeden, eş deyişle örgüt olmadan gelişemez.”

Orhan Hançerlioğlu, Felsefe Ansiklopedisi Sözlüğü

Örgütlenme, bir ideolojik manipölasyon sonucu, bugün sadece bir kavram olarak değil, aynı zamanda pratik olarak da toplumsal hayattan ötelenmiş, marjinalleştirilmiş ve uzaklaştırılmıştır. Bu anlamda, “örgütlenme”nin birincil hedefi ister istemez, örgütlenmenin kendisini ait olduğu düşünsel ve toplumsal konuma taşımak olmalıdır. Buna basit bir örgütlenme tanımı ile başlayacak olursak şöyle diyebiliriz: “‘şey’lerin belirli bir hedef doğrultusunda, planlı bir şekilde bir araya getirilmesi ve işletilmesi”. Örgütlenme insan odaklı bir faaliyet olsa da sadece insana bağlı değildir. Zaman, mekan ve çeşitli araçlar örgütlenmenin doğrudan birer parçasıdır ve bu süreçte önemli bir rol oynar. O yüzden örgütlenme, tüm bunların doğru bir planlama ile bir araya getirilmesi gerektirmektedir. Belki de örgütlenmenin İngilizce karşılığı olan “to organize” fiili bile, dilimize geçmiş haliyle bugün örgütlenmeden daha çok şey ifade eder ve kullanılır hale gelmiştir: organize olmak, organizasyon.

Halbuki örgütlenme hayatın her alanında! Birden fazla insanın içinde olduğu her türlü hareket ve yapılanma birer örgütlenme örneğidir; devlet, üniversite, şirket, aile, sinema filmi hatta çocuk oyunları bile.. Aşk bile.. Hatırlayalım Ece Ayhan’ın dizesini: “aşk örgütlenmektir bir düşünün abiler”. En temelinde bir iletişim, sürekli ilişki ve dayanışma ağıdır örgütlenme. Dayanışma örgütlenmenin önemli kavramlarından biridir ve bir dayanışma ancak karşılıklı güven ilişkisi üzerine kurulabilir. Bu sayede birlikte hareket edebilmenin zemini yaratılmış olur. Bu aynı zamanda toplumsal dönüşüm hareketlerinin de anahtarıdır.

Bugün kapitalizmin operasyonel başarısının altında bir rant paylaşımı çevresinde, sermaye ve yandaşlarının

gelişkin örgütlenmelerinin yattığını söylemek yanlış olmaz. (Detaylar için: <http://www.theyrule.net/>) Örgütlenmeleri oranında artırdıkları ideolojik hegemonyaları ve hayatın her alanına tahakküm güçleri, elbette emek eksikli karşı örgütlenmenin güçsüzlüğünden beslenir.

Örgütlenmeye dair, Türkiye’de bugünkü kavramsal ve toplumsal tahribatta en büyük pay 12 Eylül 1980 tarihinde gerçekleştirilen gerici faşist darbe ve izinden gelen “müesses nizam”ın koruyucularına aittir. “Örgüt” sözcüğünün başına eklenen “terör” sıfatıyla kullanılması, bir öncü Amerikan paranoyasının (“bizden olmayan teröristtir”) göstergesi olmasının yanı sıra, sözcüğün içeriğini boşaltmış, AKP iktidarının uygulamalarıyla da bugün bir korku imparatorluğunun neredeyse yasaklı kelimesi haline getirilmiştir. Bu tam da her zaman arzulanan “örgütsüz toplum” tahayülünün, kavramsal yansıması ve mücadele aracı olmuştur. İşte bütün bu “örgütsüzleştirme” içerisinde, cemaatler palazlanmış, ithal-ikame Sivil Toplum Kuruluşları, sistemin subabı olarak hayatımıza sokulmuştur. Neyse ki bugün, hem “örgütüne”, hem “örgütlülüğüne” sahip çıkan binler, onbinler vardır. Emek ve meslek örgütleri ve bileşenleri bu mücadeleyi gündelik hayatın her anında vermeye devam etmektedir.

Elbette ki “örgütlenme, örgütlenme için” değildir. Bir araya gelmenin bir zemini ve amaçları vardır. Zaten bu zemin ve amaçlar, bu bir araya gelişin sürekliliğini ve motivasyonunu sağlar. Bu açıdan, dikkat edilmesi gereken bir nokta, “yapılanı” örgütlenmenin bir aracı olarak görmekten öte, örgütlenmeyi “yapılanın” bir gereği ve sonucu olarak görmektir. Bu “kendini yeniden üretmenin” diyalektik denklemidir.

Bir mesleki demokratik kitle örgütü olarak Türk

Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne ve Elektrik Mühendisleri Odası'na baktığımızda ise, örgütlenme bugün için en hayati konulardan biridir. Odaların üye tabanından her geçen gün uzaklaştığı; aktif üye/toplam üye, üye/üye olmayan mühendis mimar oranlarındaki gerileme herkes tarafından dile getirilmektedir.

Türkiye'nin "80 sonrası apolitik kuşağı" artık üniversite mezunudur ve beyaz yakalı olarak çalışmaktadır. Bu kesimin önemli bir kısmını da, gençliğin önüne Türkiye'de iyi bir hayatın sayılı imkanlarından biri olarak mühendislik ve mimarlığın dayatılması nedeniyle, mühendis ve mimarlar oluşturmaktadırlar. İleri kapitalist ülkelerdeki kuşakdaşlarından çok da farklı olmayan; ilişkileri ve hayata bakışı bireysel dar bir alana sıkıştırılmış, güçlü imaj göstergeleri ve farklılıkları ile toplumsal varlığını inşa eden, hedonist, hayata yabancılaşmış bir sarkazm ile ayakta durmaya çalışan ama her haliyle sendeleyeni ve savrulan bu nesile bir başka ufkun varlığını göstermeyi, bu neslin parçası ve kimi özelliklerini taşıyan birisi olarak çok önemli buluyorum. Sendikaların ve siyasal örgütlenmelerin marjinalleştirilerek hayatın dışına itildiği veya ehilleştirilerek içinin boşaltıldığı bu çağda, konumu itibarıyla Meslek Odalarının önünde daha geniş bir hareket alanı bulunuyor ve buna bağlı olarak bizlere daha büyük bir görev düşüyor.

Bu noktada Meslek Odaları açısından örgütlenmeyi iki temel ayak üzerine kurmanın zorunluluğu hatırlanmalıdır:

- İşyerleri ve üniversitelerden başlayarak olabildiğince çok mühendise ve mühendis adayına ulaşmak, Meslek Odası ve kimliğini aktarmak, bir örgütlülük bilincinin gelişmesini, buna paralel olarak üye sayısının artmasını sağlamak.

- Oda içi çalışmaları sağlıklı bir zeminde, düzenli bir idari ve demokratik işleyiş içerisinde yürüterek yeni üyelerin süreçlere katılımı için koşulları uygun hale getirmek, üyelerin kendi örgütlülük ve kolektif üretim pratiğini geliştirmelerini sağlamak.

EMO Ankara Şubesi olarak biz de iki dönem boyunca bu saiklerle çalışmalarımızı yürüttük. Ankara'da ve bağ-

lı Temsilciliklerimizde toplam 25 farklı üniversite etkinliği, 64 iş yeri ziyareti gerçekleştirdik, 36 ayrı üye toplantısında üyelerimizle bir araya geldik. Örgütlenerek, hayatın seyircisi olmaktan çıkıp, aktörü olabileceğimizi, değişimin ve dönüşümün dinamiklerini öz örgütlülüğümüzde bulacağımızı ifade ettik. Oda çalışmalarının sağlıklı bir şekilde yürümesi ve bu çalışmalara yeni üyelerin katılmasını sağlamak, yine en temel uğraşlarımız arasında yer aldı. Üyelerin örgütlülüğe ve çalışmalara yabancılaşmasına neden olabilecek "görevlendirmeler" yerine; gönüllülüğü ve sorumluluk duygusunu öne çıkartarak, herkesin kendi yeteneği ve imkanları doğrultusunda, kendi potansiyelini ortaya koyabileceği şartları oluşturmak için çaba sarfettik. Tüm öneri ve eleştirilere kulak kabarttık, her talebe en kısa sürede yanıt vermek için gayret gösterdik.

Örgütlenmenin metrikleri yoktur. Bugün yapılan herhangi bir çalışmanın sonucu, belki hayatın bambaşka bir alanında, beklenmedik bir şekilde somutlanabilir, dönüştürücü bir etki yaratabilir. Fakat Oda süreçlerinde kısa vadeli sonuçlar, aslında Genel Kurul dönemlerinde üye iradesinin değerlendirmeleri ile açığa çıkar. Bu değerlendirmeler, bir sonraki dönem çalışmaları için göz önünde bulundurulacak asli referans noktasını teşkil edecektir.

Belki EMO Ankara Şubesi 20. Dönemi'nin başında, örgütlenme alanında önümüze

koyduğumuz hedeflerin bazılarını hayata geçiremedik. Ama inanıyoruz ki, yeni, çok yönlü çalışmaların önünü açan bir pratik ortaya koyduk. TMMOB ve EMO'nun geçmişinden aldığımız birikimi, gücü ve sorumluluğu, bu pratiğin üye nezdindeki değerlendirmeleriyle birlikte yeni döneme devrediyoruz. Bizler, bu Odanın ve TMMOB örgütlülüğünün bir parçası olarak, baskı ve tehditlerle geçeceği bugünden belli olan önümüzdeki dönemi, ancak daha fazla anlatarak, daha fazla çalışarak, daha iyi örgütlenerek aşabileceğimize inanıyoruz. Ve üyelerimizi salt örgütlenen değil, artık örgütleyici rolüne soyunmaya davet ediyoruz. Meşhur şarkıda söylendiği gibi "El pueblo unido jamás será vencido"!*

* Örgütlü halk asla yenilmeyecek.

